

1.2.2023

Yksikkö: **142021**

Hoito- ja tutkimusohje

Julkinen

Otsikko: **Kosketusvarotoimet**

Laatija(t): Mauranen Ella, Vepsäläinen Heidi
Vastuuhlö: Mauranen Ella
Hyväksyjä: Koivula Irma
Kuvaus: Kosketusvarotoimien toteutus

Kosketusvarotoimilla tehostetaan tavanomaisia varotoimia, jotta kosketuksen välityksellä siirtyvien resistenttien tai muuten ongelmallisten mikrobien leviämisen riskiä terveydenhuollossa voidaan edelleen vähentää. Tärkein yksittäinen toimenpide on käsidesinfektio.

Katso myös: [Varotoimet infektiosairauksissa](#)

Kosketusvarotoimien käyttö	Moniresistentit (MDR) mikrobit ja Candida auris Infektioripulit (noro, clostridium) Täit ja syyhy Märkäiset ja runsaasti erittävät haavat/ ihon infektiot A-streptokokin aiheuttamat infektiot COVID-19 (noudatetaan myös pisaravarotoimia)
Huoneen valinta	Mahdollisuuksien mukaan 1-hengen huone, jossa on oma wc ja suihku Mikäli 1hh ei ole käytettävissä, potilas voidaan hoitaa omalla vuodepaikallaan kosketusvarotoimin (tilaeristäminen)

Huoneen varustelu	<p>Ylimääräiset tavarat poistetaan</p> <p>Oveen keltainen kyltti: ”<i>Ota yhteyttä henkilökuntaan ennen huoneeseen menoa</i>”</p> <p>Kertakäyttöiset suojaimet ja suojainten käyttöohje esille</p> <p>Potilaskohtaiset näytteenotto-, tutkimus- ja hoitovälineet</p> <p>Potilaan tarvitsemat hoitotarvikkeet max 1 vrk tarve</p> <p>Iso kannellinen jätteastia ja tarvittaessa erityisjätelaatikko</p> <p>Tietokonetta ei viedä potilashuoneeseen</p>
Käsihygienia	<p>Käsien desinfektio</p> <p>Suolistoinfektioissa: käsien vesi-saippuapesu ja desinfektio</p> <p>Katso ohje: Käsihygienia</p>
Tiedottaminen ja opastus	<p>Kaikkien hoitoon / tutkimuksiin osallistuvien tulee olla tietoisia varotoimista</p> <p>Omaisiet: tiedotus ja käsihygieniapastus</p> <p>Potilas: kosketusvarotoimien tarkoitus, käsihygieniapastus, huoneesta poistuminen henkilökunnan ohjeistamana</p>
KERTAKÄYTTÖISE T Suojakäsineet Suojatakki tai hihallinen suojaesiliina Kirurginen suu- nenäsuojus	<p>Potilaskontaktissa ja eritteitä, kontaminoituja alueita tai eritteiden tahrimia välineitä koskettaessa. Katso ohje: Suojakäsineiden käyttö</p> <p>Potilaskontaktissa ja huoneen siivouksessa</p> <p>Vaara roiskeista</p> <p>Vaara aerosolitartunnasta Noro-infektioissa</p> <p>Jos MRSA- kantajalla on hengitystieinfektio, hilseilevä ihosairaus tai hoidetaan haavaa</p>

Suojainten riisuminen	<p>Riisutaan potilashuoneessa, huomioi käsihygienia</p> <p>Suojainten riisumisjärjestys:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kertakäyttöiset suojakäsineet 2) kertakäyttöinen suojatakki tai suojaesiliina 3) kirurginen suu-nenäsuojus
Potilaan kuljettaminen	<p>Hyvä käsihygienia</p> <p>Tarvittaessa suojaimet</p> <p>Leikkaussaliin siirto puhtaalla sängyllä</p>
Ruokailuvälineet	<p>Normaali käytäntö</p>
Laboratorionäytteet	<p>Tutkimuspyyntöön tieto kosketusvarotoimista</p> <p>Näyteputkien pyyhkiminen A12T</p>
Potilaan eritteet	<p>Virtsapullojen, portatiivien ja alusastioiden tyhjennys huuhtelu- ja desinfektio-koneeseen tai kaatoaltaaseen, Ei WC-pönttöön.</p>
Jätteet Pyykki Siivous	<p>Pääosin sekajätettä, vain runsaasti eritteitä sisältävä jäte on erityisjätettä</p> <p>Tartuntavaarallinen pyykki: infektoripulit, loiset (täit, syyhy, satiaiset, kihomato, lutikat), CPE ja Candida auris. Muiden kosketusvarotoimin hoidettavien potilaiden pyykki käsitellään normaalin likapyykin käsittelyohjeen mukaisesti.</p> <p>Tartuntavaarallisen pyykin pakkaus: ensin keltaiseen muovipussiin, joka suljetaan keltaiseen kangaspussiin. Jos tekstiili on valuvan märkä, se kiedotaan ennen muovipussiin laittoa kuivan tekstiilin sisään.</p> <p>Katso ohje: Varotoimihuoneen siivous, pyykki -ja jätehuolto</p> <p>Hoitaja huolehtii hoitotarvikkeet huoneesta pois ennen loppusiivousta</p>
Tutkimus- ja hoitovälineiden puhdistus	<p>Lämpödesinfektio suositeltavin (huuhtelu- ja desinfektio-kone)</p> <p>Pintadesinfektio pesevä pintadesinfektioaine</p> <ul style="list-style-type: none"> - suolistoinfektioissa kloori 1000ppm <p>Upotusdesinfektio: kloori 5000ppm 1 tunti + huuhtelu+ ilmava kuivaus</p>

Eritetahradesinfekti o	Kaksivaiheinen eritetahradesinfektio: 1) tahran imeyttäminen 2) tahran desinfektio kloori 1000 ppm Katso ohje: Eritetahradesinfektio
Eristyksen kesto	Moniresistentin mikrobin (MDR) kantaja ja Candida auris: koko sairaalassa oloaika Clostridium difficile ja noro: 2 vrk oireiden loppumisesta Muutoin taudinaiheuttajakohtainen, ks. ohje varotoimet infektiosairauksissa

Lähde: Ohje moniresistenttien mikrobien tartunnantorjunnasta, THL 2017